

1 Scorelijst pensioenleeftijd per partij (verkiezingsprogramma 2025)

Referentiepunt = huidig pensioenakkoord

→ AOW rond 67 – 67,3 jaar (2026–2030)

→ Daarna **gematigde stijging** (2/3-koppeling levensverwachting)

Partij	Score t.o.v. pensioenakkoord	Concreet over pensioenleeftijd
VVD	↑ Hoger	AOW volledig mee met levensverwachting → stijgt sneller na 2030
D66	↑ Hoger / flex	Flexibel later stoppen (±3 jaar), structureel hogere AOW-leeftijd
CDA	— Gelijk	Huidige systematiek handhaven
GroenLinks-PvdA	— Gelijk	Geen leeftijdsverlaging, wel sociale correcties
SGP	— Gelijk	Huidige AOW-leeftijd, optie later
Volt	— Gelijk / vaag	Geen expliciete leeftijdsaanpassing
JA21	— Gelijk / vaag	Geen harde leeftijd, focus op doorwerken
BBB	— Gelijk (flex)	Geen vaste leeftijd, deeltijd-AOW
PvdD	↓ Lager (selectief)	Eerder stoppen bij zwaar werk (±65)
50PLUS	↓ Lager	AOW niet verder verhogen, uitzonderingen
SP	↓↓ Veel lager	AOW terug naar 65 jaar
PVV	↓↓ Veel lager	AOW terug naar 65 jaar
DENK	? Onvoldoende concreet	Geen duidelijke leeftijd genoemd

2 Vergelijking per “pensioenrichting” met huidig pensioenakkoord

● Pensioenakkoord (referentie)

- AOW: **67 – 67,3 jaar in 2026–2030**
 - Daarna **langzame stijging**
 - Doel: betaalbaar + sociaal evenwicht
-

Hogere pensioenleeftijd dan akkoord

(langer doorwerken, snellere stijging na 2030)

VVD – D66

- Pensioenleeftijd beweegt **sneller omhoog**
- AOW kan richting **68+ voor jongere generaties**
- Meer individuele keuze, maar structureel later pensioen

 Effect: jongeren werken langer dan onder pensioenakkoord

Gelijk aan pensioenakkoord

(stabiliteit, geen grote koerswijziging)

CDA – GroenLinks-PvdA – SGP – Volt – JA21 – BBB

- AOW blijft rond huidige pad
- Eventueel **meer flexibiliteit**, maar geen structurele verlaging
- Pensioenakkoord blijft uitgangspunt

 Effect: weinig verandering t.o.v. huidige wetgeving

Lagere pensioenleeftijd dan akkoord

(eerder stoppen, hogere collectieve kosten)

SP – PVV – 50PLUS – deels PvdD

- AOW terug naar **65–67**
- Zwaar werk expliciet ontzien
- Minder koppeling aan levensverwachting

 Effect: eerder pensioen, maar hogere lasten voor overheid

In één oogopslag (samenvattend)

- **Wil je lager pensioenleeftijd?** → SP, PVV, 50PLUS
- **Wil je stabiliteit?** → CDA, GL-PvdA, BBB
- **Wil je hogere/leeftijd-afhankelijke AOW?** → VVD, D66
- **Wil je maatwerk / zwaar-werk-correcties?** → PvdD, BBB